

Van al die duizendtallen
Niet één verstoken van der Almacht stempelmerk.
Of nut'loos voor den gang van 't groote ontwikkelingswerk.
Ten Kate.

Wok zij niet, al noemt de mensch ze onooglijk, al ziet niemand naar ze om, al spreekt niemand over ze dan met verachting. Schepselen zijn ze en schepselen blijven ze van Hem, die alle leven schiep. Door Zijn hand zijn ze gewrocht; de lijnen van hun gestalte, hun kleur en heele voorkomen — 't een als 't ander is Schepingswerk. Hun bouw staat in verband met hun bestemming en hun gedaante beantwoordt aan de omgeving, waar ze vertoeven, aan het levensdoel, dat ook hun gesteld is. En daarom zijn ook zij niet „nutteloos voor den gang van het groote ontwikkelingswerk."

Zij hebben hun plaats en ontvingen kracht tot verweer tegen ieder, die hen van die plaats wegdringen wil.

Overigens — wie heeft nu iets met zwijnen op! Ze wekken ternauwernood medelijden, als ze daar hongerig dwalen over de velden en door de bosschen; wanneer ze gebrek lijden in den winter. Zooals ze daar door de sneeuw loopen met hun logge lijven, korte halzen, grove koppen, lijken ze een mooi wintergezicht eer te bederven dan te sieren! Met hun modderpooten, waarmee ze zooveel in een moeras hebben geplouwd, bezoedelen ze het mooie, reine sneeuwgewaad, dat de aarde dekt. En wat steken ze af in hun donker borstelig haarkleed bij het zachte wit, dat verboden terrein schijnt voor zulke beesten.

Zij behoren nu in der waarheid tot het onedele der wereld, tot het verachte, en de beedspraak der talen bindt aan het zwijnenleven niet dan ondeugden.

De diepste minachting drukt men uit aangaande menschen, als men in hun leven iets overeenkomstigs met het zwijnenleven weet te wijzen, en in sommige gevallen zelfs den naam van dezen verstooteling der dierenwereld opneemt, om er den mensch mee te honen.

En toch — het geldt ook hier, dat men den naam maar hebben moet! Is eenmaal de publieke opinie aan het woord geweest en heeft zij gebannen en verschopt, dan is het voorwerp der verachting een blik nauwelijks waard.

Er is van zoo'n zwijn wezenlijk wel wat goeds te zeggen. Mits men zich niet blind stare op wat voor oogen is. Mits men zien wil — en een oogenblik wil vergeten, wat minder aangenaam en minder mooi, — wat leelijk en afzichtelijk is.

We schrijven hier nu niet uitvoerig over, wat dierkundigen van het geraamte der zwijnen hebben gezegd. Ze hebben dit sierlijk genoemd. Zoo zou het zwijn ons kunnen leeren, om in letterlijken zin den buitenkant der dingen niet te laten beslissen.

Maar hadt ge wel gedacht, dat bij deze dieren zulk een nauwlettende zorg voor het nageslacht gevonden wordt? Dat in het zwijnenleger de liefde voor het kroost zoo rusteloos haar teeder-hoedend en opwekkend werk verricht? Dat natuurkundigen deze liefde hebben bewonderd bij een dier, dat overigens voor heel wat invloeden ongevoelig is, en dat zich van regelmaat niet veel aantrekt. De domme, breede koppen, de lage voorhoofden, de snuit, die het beest typeert, wijzen niet op een groot, wèl-ontwikkeld instinct.

Des te meer treft die eigenaardige trek der teere liefde! Vooral de eerste weken is de moeder voor haar jongen uiterst bezorgd. Zij verbergt ze met nauwkeurigen ijver en verlaat ze slechts zelden. Alleen, als ze zich voeden moet, gaat ze even weg, maar blijft toch in den naasten omtrek.

Ook is het gekriool van de jongen niet onaardig. Het onrustige goed verdringt elkaar om bij de moeder te komen, die straks ernstig vóór de kleine schreeuwers uitloopt.

Is die zorg voor het nageslacht bij deze dieren niet treffend? Daar hebt ge nu één deugd — en 't is er een van beteekenis.

Van de mooie struis der woestijnen lezen we in Job, dat ze zich verhardt tegen haar jongen, alsof ze de hare niet waren; dat haar arbeid tevergeefs is, omdat ze zonder vrees is. En dan volgt er, dat dit komt, omdat God haar van wijsheid ontbloot heeft en haar des verstands niets heeft medegedeeld. Die struis met die prachtvederen, met die „pels van harig pluiz" is het domme dier, — beeld der onverschilligheid en der ongevoeligheid.

Maar het zwijn voelt iets voor z'n jongen en overtreft hierin dien schoonen loopvogel der zandvlakten.

Er is zeker heel wat in het nadeel van de zwijnen te zeggen. Doch waarom zouden we het „goede" niet eerst noemen? Waarom zouden we voor dit dier niet eenig medelijden vragen, als het daar zoekt naar eten op den besneeuwden grond?

De „wilden" onder de soort kunnen vlug loopen, breken met kracht door wildernissen heen en zwemmen uitmuntend. Men heeft zelfs opgemerkt, dat ze door de zee van het eene eiland naar een ander zwemmen, en zes à zeven kilometer in 't water kunnen afleggen. Ook voorzichtigheid en bedachtzaamheid kan aan de dieren niet worden ontzegd. Zelfs kenmerken ze zich door goedardigheid.

Alleen, wie hen plaagt, heeft hun toorn te vrezen. Dan worden ze woedend, rennen op de menschen en dieren toe, en vallen onmiddellijk aan.

Met de slaganden brengen ze krachtige slagen toe, die gevaarlijke wonden kunnen maken. De dieren slaan dan den kop op en drijven de tanden in den vijand en niet zelden vertrappen ze hun slachtoffer met de hoeven. —

„Het zwijn in de literatuur" — zou zeker als opschrift van een opstel een hoogst eigenaardigen indruk maken, en toch is daar nog al wat van te zeggen.

De jacht op het wilde zwijn behoorde vroeger tot de vermaken der ridders, en in meer dan één Middeleeuwsch gedicht komt zoo'n jacht voor. In nog oudere stukken kan men ook van dit dier lezen. Zelfs de opschriften der gedenkteekenen van de oude Egyptenaren spreken van het zwijn, en Homerus noemt het een algemeen bekenden beschermeling van den mensch. Dit zal natuurlijk op het tamme zwijn betrekking hebben, dat reeds van overoude tijden huisdier was.

Hildebrand heeft in zijn Camera Obscura een vergeelijking gegeven van den leeuw in zijn natuurstaat en den leeuw in zijn hok, den gevangene, den „verloopen leeuw."

Zoo staat ook „ons" zwijn, het door „slavernij bedorven staldier" achter bij het wilde in de wouden, al is dit ook het vergeten dier, dat alleen als vijand beschouwd wordt, die vernielen kan; miskend in alles. — Wat heeft de mensch anders voor hem over dan een kogel en een jachtmes?

Gij, verstootene en verachte onder de dieren des velds, ook gij zijt schepsel. Gij hoort in het groote geheel der natuur.

En dat Gods Voorzienig bestuur ook over u waakt, is een gedachte, die van groote waarde kan zijn voor een menschenleven.

Die de jonge raven voedert, als ze roepen, gedenkt ook de zwijnen, en geeft ze spijsje. Ook zij wachten op Hem, die alles kan behoeden, en worden op hun tijd met overvloed gezegend. Van uit Zijn hoogen hemel let Hij op de verachte zwijnen, en leidt Hij hun instinct naar de plaatsen, waar ze hun nooddrift kunnen vinden.

„Waarom zegt *gij* dan, o Jakob! en spreekt, o Israël!: *Mijn* weg is voor den Heere verborgen en *mijn* recht gaat van mijn God voorbij?"

Weet gij het niet?!"

A. L. V. H.

